

DRUGI DOLAZAK GOSPODA ISUSA HRISTA

Sv. Justin Ćelijski

Kada u ličnosti i delatnosti Antihrista zlo bude na vrhuncu svoje stravične moći i vlasti, doći će Gospod Hristos u neopisivoj slavi i sili Svoga Bogočovečanskog dobra. To će biti najveličanstveniji trenutak u istoriji zemlje: susret apsolutnog Bogočovečanskog dobra, oličenog u Gospodu Hristu, sa apsolutnim đavočovečanskim zlom, oličenim u Antihristu. Tada će Gospod Hristos biti toliko nadmoćniji od Antihrista, da među njima borbe ni biti neće, jer će Gospod samom pojavom Svojom ubiti Antihrista i iskoreniti i njega i njegovo zlo svetlošću dolaska Svog. Time će se okončati duga istorijska borba Božanskog dobra i satanskog zla kroz tela ljudska na poprištu ove pomračene zvezde Božije, i završiti sadašnji vremensko-prostorni poredak života i stvari. Zato se u Svetom Otkrivenju ovaj dan po preimućstvu naziva danom Gospoda našega Isusa Hrista, danom Hristovim, danom Gospodnjim.

Kao što je vreme ušlo u postojanje svetlošću prvog dana Božjeg, tako će i završiti svoje postajanje svetlošću poslednjeg dana Božijeg. Obućen svetlošću kao rizom, Gospod Isus će doći u takvoj sili i slavi, kakvo oko ljudsko videlo nije, ni uho čulo, niti srce ljudsko naslutilo. To će biti potpuno, svesavršena slava Trojičnog Božanstva, jer su presveta usta spasiteljeva izrekla da će On doći "u slavi Svojoj i Očevoj i Svetih Anđela". Jer je slava Očeva i isto vreme i Njegova. Kao Jedinorodni Sin Božiji, On je u svemu ravan Ocu; i sve što ima Otac njegovo je: Njegova je i predvečna Božanska slava. Za prvog dolaska Svog, smireni Gospod Isus skrivao je tu predvećnu Božansku slavu Svoju zavesom tela svog mnogostradalnog; no pri drugom dolasku Svom On će tu Božansku slavu pokazati kroz proslavljeno telo Svoje. Jer On, večni Sin Božiji, ovaploćenjem je postao Sin Čovečiji, i ostaće takav za navek. Zato govoreći o drugom dolasku Svom, Gospod Isus neprestano naglašava bogočovečanski karakter Ličnosti svoje: Doći će Sin Čovečiji u slavi Oca svoga sa anđelima svetim; doći će Sin Čovečiji u slavi svojoj i svi sveti anđeli sa njim, i sešće na presto slave svoje; i ugledaće Sina Čovečijega gde ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom.

- Pošto će pri drugom dolasku gospod Isus Hristos otkriti svoju neizrecivu silu i sjaj Božanstva Svog i iskupiteljskog podviga Svog, to se ovaj dolazak Njegov i naziva u Svetom Pismu otkrivenjem - ἡ ἀποκάλυψις - Gospoda našega Isusa Hrista, otkrivenjem slave Njegove.

Neposredni signal drugog dolaska Spasiteljevog biće pojava krsta na nebu, kao simbola spasenja našeg, kao znaka iskupiteljskog podviga Spasovog: Tada će se pokazati znak Sina Čovečijeg na nebu. Sveti Zlatoust blagovesti: Tada će se

pokazati znak Sina Čovečijega na nebu, tojest krst, koji je svetliji od sunca. Jer sunce se pomračuje i skriva, a krst se javlja; on se ne bi javio kada ne bi bio daleko svetliji od sunčanih zrakova. No radi čega se javlja ovaj znak? Radi toga da potpuno posrami bestidnost Jevreja. Jer će Hristos doći na ovaj Sud, imajući najveće opravdanje - krst, pokazujući ne samo rane nego i sramnu smrt.

I svi će tada raspoznati u krstu znak Hristov, i proplakaće sva plemena na zemlji: proplakaće verni od radosti i ushićenja što im se ostvarila nada; proplakaće neverni od tuge i očajanja što nisu poverovali u spasonosnost krsta Gospodnjeg nego su ga smatrali sablaznom i bezumljem. I odmah za krstom javiće se sam Gospod Isus, i svi će ugledati Sina Čovečijega gde ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom. Ugledaće onog istog istorijskog Isusa, ovaploćenog Boga, Bogočoveka, Sina Čovečijega, za koga su anđeli pri vaznesenju rekli: Ovaj Isus, koji se od vas uze na nebo, tako će doći kao što videste da ide na nebo. Tada će bogočovečanska stvarnost Ličnosti Spasiteljeve biti očigledna za sve ljude, pa i za one koji su Ga na zemlji osudili na smrt i raspeli. I svi će zemnorodni uvideti jasno da Bog uzvisi Isusa, i darova Mu ime koje je veće od svakog imena, i pokloniće Mu se svako koleno onih koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom, i svaki će jezik priznati da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga Oca.

Božanska slava Spasiteljeva pri drugom dolasku Njegovom, ne može se opisati nikakvim jezikom, ni ljudskim ni anđelskim. Sva slava neba, i nebesa nad nebesima, javiće se tada na zemlji. Sa Njim će doći svi sveti anđeli, jer je sam Gospod obećao: Doći će Sin Čovečiji u slavi svojoj i svi sveti anđeli s Njim. Neotstupno verne sluge Spasove, anđeli će ga pratiti i pri drugom dolasku Njegovom, koji će biti kao munja, i zato vidljiv za sve i odasvud. A munju, ko može pratiti, ako ne anđeli? Ko može služiti takvome Bogu i Gospodu, koji dolazi kao munja, ako ne anđeli? Stoga sveti Apostol blagovesti: Sam će Gospod sa zapovešću, kad se zaori glas arhanđelov i zatrubi truba Božija, sići s neba. Gospod će prvom arhanđelu, Svetom Arhistratigu Mihailu, tom čuvaru naroda Božjeg, izdati zapovest o vaskrsenju mrtvih i Sudu; on će je objaviti ostalim nebeskim vojnicima, koji će je pomoću truba Božijih obznaniti svima bićima neba i zemlje, od kraja do kraja nebesa. I svi će, živi i mrtvi, izaći u susret Gospodu; i sam će Gospod u poslednjoj trubi sići s neba.

Ova bogootkrivena istina o drugom dolasku Gospoda Hrista sačinjava jedan od glavnih dogmata bogočovečanske vere Hristove, koji je Crkva oduvek unosila u svoje Simbole, i njegovu neophodnost za naše spasenje odogmatila na sva vremena unevši ga u vaseljenski Nikeo-carigradski Simvol vere, blagovesteći o vaskrsnom i vaznesenom Gospodu Isusu: da će opet doći sa slavom da sudi živima i mrtvima, i Njegovom carstvu neće biti kraja.

Objašnjavajući ovu večnu istinu vere pravoslavne, sveti Oci su govorili:

"Mi propovedamo ne samo jedan dolazak Hristov nego i drugi, koji će biti daleko slavniji od prvog. Jer pri prvom On je pokazao Svoje trpljenje, a pri drugom - nosiće krunu Božanskog Carstva. Pri prvom dolasku On je ležao u jaslama, povijen pelenama; pri drugom - On će se odenuti svetlošću kao odećom (Ps 103:2). Pri prvom dolasku pretrpeo je krst ne mareći za sramotu; pri drugom - doći će u slavi, praćen anđelskom vojskom. Mi se stoga ne zadržavamo na prvom dolasku samo, nego i drugi očekujemo... Doći će Spasitelj ne da mu ponovo sude nego da sudi onima koji su Ga osudili. On, koji je nekada ćutao kada su Mu sudili, potsetiće zakonoprestupnike koji su pri krstu pokazali drskost svoju, i reći: Vi ste to činili, ja ćutah. Onda je Spas došao radi domostroja spasenja - $\delta\iota$ οίκονομίας -, poukama učeći ljude, a tada će se oni po neophodnosti, makar i ne hteli, pokoriti Njegovom carstvu."

(DOGMATIKA PRAVOSLAVNE CRKVE III. Str 778-782.)